

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0420U101637

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-10-2020

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Максьом Катерина Володимирівна

2. Maksom Kateryna Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 19.00.05

Назва наукової спеціальності: Соціальна психологія; психологія соціальної роботи

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-09-2020

Спеціальність за освітою: Психологія

Місце роботи здобувача: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.453.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут психології імені Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 02141213

Місцезнаходження: вул. Паньківська, 2, м. Київ, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, 95, м. Чернігів, Чернігівський р-н., Чернігівська обл., 14035, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.41

Тема дисертації:

1. Соціально-психологічні особливості розвитку емоційного інтелекту підлітків як чинник запобігання шкільному булінгу
2. Socio-psychological features of the development of emotional intelligence of teenagers as a factor in preventing school bullying

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене соціально-психологічному аналізу особливостей емоційного інтелекту підлітків як чинника у запобіганні шкільному булінгу. Здійснено теоретичний аналіз існуючих концептуалізацій загальних закономірностей розвитку емоційного інтелекту. Проаналізовано структуру, форми прояву та функції емоційного інтелекту особистості. Обґрунтовано основні чинники, специфіку проявів і наслідки булінгу в шкільному середовищі. Описано теоретичну модель соціально-психологічних особливостей розвитку емоційного інтелекту учасників булінгу в шкільному середовищі. Емпірично встановлено соціально-психологічні особливості булінг-структури в умовах закладу загальної середньої освіти, визначено рівень розвитку емоційного інтелекту школярів та ступінь їх залучення до процесу булінгу. На основі порівняння особливостей емоційного інтелекту школярів зі ступенем їх залучення до процесу

булінгу виявлено залежність частоти проявів булінгу в шкільному середовищі від ступеню розвитку емоційного інтелекту його учасників. За результатами дослідження розроблено та апробовано програму протидії булінгу в шкільному середовищі шляхом включення до програми складової, спрямованої на підвищення рівня емоційного інтелекту дітей шкільного віку.

2. The thesis is devoted to the analysis of socio-psychological characteristics of teenagers emotional intelligence as a factor in preventing school bullying. Theoretical analysis of the existing conceptualizations of the general laws of development of emotional intelligence is carried out. As a result of theoretical and methodological review, has been find out that in a broad sense, emotional intelligence is defined as a person's ability to realize, accept and manage emotional states and feelings: both their own and other people's. The main factors and specifics of manifestations and consequences of bullying in the school environment are substantiated. The theoretical model of social and psychological features of development of emotional intelligence of participants of bullying in the school environment is described. It is determined that bullying is quite common in society, has a complex role structure and various forms of manifestation. In essence, bullying is a specific form of communicative interaction of an aggressive nature, in which a stronger (more authoritative) person (or group of persons) systematically and purposefully pursues another (weaker, outsider). The situation of bullying is not limited to the roles of "aggressor" and "victim", it "involves" others, making them active or passive participants in this relationship. The generalization of the theoretical review of scientific works shows that the ability to recognize their own emotions, manage them, the ability to correctly identify the emotional state, motivation and intentions of others, stable self-esteem based on self-knowledge and self-acceptance is a prerequisite for minimizing victim or antisocial behavior. The socio-psychological features of the bullying structure in the conditions of general secondary education are empirically established, the level of development of emotional intelligence of schoolchildren and the degree of their involvement in the bullying process is determined. As a result of the analysis of the received empirical data it is defined that the most widespread form of bullying among pupils of establishments of general secondary education of 12-16 years is verbal. Based on a comparison of the characteristics of emotional intelligence of schoolchildren with the degree of their involvement in the bullying process, we found the dependence of the frequency of bullying in the school environment on the degree of development of emotional intelligence of its participants. The integrative level of emotional intelligence development directly correlates with the degree of involvement in the bullying process as a "defender" and "observer", and the feedback is observed with the degree of involvement in the bullying process as a "helper" and "aggressor"; the degree of involvement in the bullying process as an "aggressor" is inversely correlated with the level of development of "emotional awareness" and "empathy"; the degree of involvement in the bullying process as a "helper" is inversely correlated with the level of development of "emotional awareness", "empathy" and "self-motivation"; the degree of involvement in the bullying process in the role of "victim" is inversely correlated with the level of development of "management of their emotions"; There is a direct relationship between the indicators of all scales of emotional intelligence and the degree of involvement in the bullying process as a "defender" and "observer". According to the results of the study, a program to combat bullying in the school environment was developed and tested by including in the program a component aimed at increasing the level of emotional intelligence of school-age children. This program consists of a set of specially organized activities, including components aimed at improving the level of emotional intelligence of school-age children: socio-psychological training "Emotional intelligence: the ability of the future", introduced into the educational process of 2 secondary schools, and interactive theater productions for schoolchildren on the topic "Stop Bullying", held at 17 school in Chernihiv. To assess the effectiveness of the proposed program to prevent school bullying, the following was conducted: a re-study of the level of development of emotional intelligence of adolescents, which showed statistically significant differences between indicators before and after training; questionnaires about the manifestations of bullying over the past two weeks (the frequency of manifestations has decreased); conversations with school staff on the impact of interactive theater productions on communicative interaction between students (theater productions had a strong but short-term effect, which confirms the need to combine them with training programs for the development of emotional intelligence).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Москаленко Валентина Володимирівна

2. Moskalenko Valentyna V.

Кваліфікація: д. філос. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондарчук Олена Іванівна

2. Bondarchuk Olena Ivanovna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тиндик Яна Миколаївна

2. Tyndyk Yana Mykolaivna

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пророк Наталія Василівна

2. Prorok Nataliia V.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бондарчук Олена Іванівна

2. Bondarchuk Olena Ivanovna

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карамушка Людмила Миколаївна

2. Карамушка Людмила Миколаївна

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Моляко Валентин Олексійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Карамушка Людмила Миколаївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.